

Aleksander Zawadzki nie żyje

Wydanie A

Cena 50 gr

DZIENNIK ŁÓDZKI

Łódź, sobota 8 sierpnia 1964 roku

Rok XIX

Nr 188 (5497)

KRAJ POGRAŻONY W ŻAŁOBIE

Depesze kondolencyjne do KC PZPR, OK FJN, Rady Państwa i małżonki Zmarłego

Na wieść o zgonie Aleksandra Zawadzkiego kraj okrył się żałobą.

Wkrótce po podaniu przez radio komunikatu o śmierci przewodniczącego Rady Państwa, na gmachach urzędów, instytucji, szkół, fabryk pojawiły się żałobne flagi.

Na znak żałoby do połowy masztu opuszczono flagę na Belwederze — siedzibie przewodniczącego Rady Państwa. Krepą spowita flaga widnieje także na gmachu KC

PZPR. Opuszczono także flagi na gmachach: Rady Państwa, Sejmu, Urzędu Rady Ministrów, ministerstw.

Do połowy masztu opuszczono flagi w jednostkach Wojska Polskiego.

Również placówki dyplomatyczne wywiesiły swe flagi narodowe opuszczone do połowy masztu.

W wielu witrzynach wystawowych widnieją przepasane kirem portrety A. Zawadzkiego.

Komitet Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, Rada Państwa, rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z głębokim bólem zawiadamiają, że w dniu 7 sierpnia o godzinie 15.05, po długiej i bardzo ciężkiej chorobie zmarł członek Biura

Jest to dotkliwa strata dla polskiej klasy robotniczej, której A. Zawadzki był wiernym synem, dla naszej partii, której był kierowniczym działaczem, dla naszego ludowego państwa, które reprezentował jako wieloletni przewodniczący Rady Państwa. Jest to bolesna strata dla całego narodu.

Syn hutniczej rodziny, górnik kopalni „Paryż”, od wczesnej młodości oddał się pracy społecznej i związał

się z ruchem komunistycznym. Wstępuje do Związku Młodzieży Komunistycznej, szybko daje się poznać jako wybitny działacz — żarliwy

Politycznego Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, przewodniczący Rady Państwa, przewodniczący Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu, towarzysz Aleksander Zawadzki.

Tam stał do walki z hitleryzmem, bierze udział w sławnej obronie Stalingradu. Gorący patriota poświęca się przede wszystkim

trajnej Rady Związków Zawodowych i wreszcie przewodniczącym Rady Państwa.

Życiem swoim wniósł tow. Zawadzki wielki wkład w dzieło wyzwolenia społecznego naszej ojczyzny, wyzwolenia Polski spod hitlerowskiej okupacji, odbudowy kraju i budowy państwa socjalistycznego, w umacnianie braterskiej przyjaźni z krajami socjalistycznymi i pokojowymi stosunków z wszystkimi krajami świata. Oddał wielkie usługi polskiej klasie robotniczej i całemu narodowi polskiemu. Tow. Zawadzki dobrze przysłużył się ojczyźnie.

CZĘŚĆ JEGO PAMIĘCI!

KOMUNIKAT Min. Zdrowia i Opieki Społecznej o przyczynie zgonu A. Zawadzkiego

Tow. Aleksander Zawadzki został poddany w kwietniu br. zabiegowi operacyjnemu z powodu nowotworu trzustki.

Po przejściowej poprawie nastąpiło w ostatnich dniach ponowne pogorszenie w stanie zdrowia. Szybko narastająca niewydolność układu krążenia i układu oddechowego spowodowała zgon, który nastąpił w dniu 7 bm. o godzinie 15.05 w Warszawie.

BOHDAN BEDNARSKI
kierownik ministerstwa

Powołanie komisji dla zorganizowania pogrzebu

Komitet Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej postanowili:

Dla zorganizowania pogrzebu członka Biura Politycznego KC PZPR, przewodniczącego Rady Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, towarzysza Aleksandra Zawadzkiego, utworzyć komisję w składzie: Edward Ochab — przewodniczący komisji, Piotr Jaroszewicz, Wojciech Jurecki, Leon Kasman, Zenon Kliszko, Stanisław Kuleżyński, Ignacy Loga-Sowiński, Alicja Musiałowa, Bolesław Podędwórny, Adam Rapacki, Ryszard Strzelecki.

Uroczystości pogrzebowe odbędą się we wtorek — 11 bm.

Komisja dla zorganizowania pogrzebu zawiadamia, że trumna ze zwłokami towarzysza Aleksandra Zawadzkiego zostanie wystawiona na widok publiczny w Sali Kolumnowej Rady Państwa przy ul. Wiejskiej w dniu 8 bm. od godziny 15 do 20, w dniu 9 bm. od godziny 10 do 20, w dniu 10 bm. od godziny 10 do godziny 20.

Pogrzeb odbędzie się w dniu 11 bm.

Na Górnym Śląsku i w rodzinnym mieście

Z głębokim żalem przyjęli wiadomość o śmierci przewodniczącego Rady Państwa mieszkającego w Katowicach. Postać Aleksandra Zawadzkiego jest bowiem szczególnie bliska społeczeństwu ziemi śląsko-dąbrowskiej. Tutaj w swym mieście rodzinnym — w Dąbrowie Górniczej — jako górnik ówczesnej kopalni „Paryż”, noszącej jego imię — rozpoczął A. Zawadzki swą działalność rewolucyjną. Mieszkańcy woj. katowickiego pamiętają również działalność Aleksandra Zawadzkiego w latach 1945—1948, kiedy jako pełnomocnik rządu, a następnie wojewoda śląsko-dąbrowski kierował szybką odbudową i rozprawą gospodarki tego regionu. Aleksander Zawadzki, już jako przewodniczący Rady Państwa, utrzymywał żywe kontakty ze społeczeństwem Śląska i Zagłębia. Interesował się rozwojem woj. katowickiego i był posiem na Sejm z okręgu zawierciańskiego.

Szczególnie głęboki żal i żałoba panuje w Dąbrowie Górniczej, a zwłaszcza na osiedlu Ksawera, gdzie urodził się przewodniczący Rady Państwa i gdzie mieszkają jego krewni, dawni towarzysze pracy i jego przyjaciele z młodych lat.

Na bramach fabrycznych, budynkach Huty „Dzierżyński”, Zakładów Naprawczych Siłnic Elektrycznych, Dąbrowskiej Fabryki Obrabiarek, Państwowej Kopalni Węgla Kamiennego i licznych budynkach pojawiły się opuszczone do połowy masztu i okryte kirem na znak żałoby flagi narodowe. Śmierć przewodniczącego Rady Państwa jest tematem licznych rozmów, z których przebiega żal po stracie tak bliskiego mieszkańcom tego miasta człowieka.

W kopalni „Gen. Zawadzki”

Wśród górników noszącej imię Zmarłego kopalni „Generał Zawadzki” bolesna wiadomość wywołała wielkie wrażenie i powszechny żal. Na krótko przerwano pracę, w oczach wielu górników pojawiły się łzy. Wrazem żałoby górniczej żałogi jest wielki, obramowany kirem portret honorowego górnika kopalni — Aleksandra Zawadzkiego, umieszczony nad główną bramą zakładu oraz okryte kirem flagi narodowe na wieży wyścigowej i budynkach administracyjnych. Górnicy kopalni „Generał

Zawadzki” wystosowali wkrótce po otrzymaniu wiadomości o śmierci Aleksandra Zawadzkiego depesze kondolencyjne do małżonki Zmarłego, Stanisławy Zawadzkiej oraz Rady Państwa.

Na Dolnym Śląsku

Również Dolny Śląsk przybrał żałobną szatę. Nad kopalniami, hutami, fabrykami, nad gmachami instytucji pojawiły się czarne, żałobne flagi. W oknach — portrety Zmarłego przesłonięte kirem.

Łódź cześć pamięć Zmarłego

Śmierć Aleksandra Zawadzkiego pokryła głęboką żałobą robotniczą Łódź. Wszędzie widnieją okryte kirem flagi opuszczone do połowy masztu. Pracujące na drugiej zmianie załogi fabrycznej wieść o zgonie usłyszały przez radiowęźły. Obradowany w tym czasie samorząd robotniczy Pabianickich ZPB im. Rewolucji 1905 r. minutą ciszy uczcił pamięć Aleksandra Zawadzkiego.

Nastroj wielkiej żałoby panuje też w woj. łódzkim.

W Nowej Hucie i w Krakowskim

Z głębokim żalem przyjęli wiadomość o śmierci Aleksandra Zawadzkiego załoga Huty im. Lenina, wśród której znajduje się wielu towarzyszy Zmarłego z szeregu odrodzonego Wojska Polskiego w Związku Radzieckim. Na wielkich piecach odbyło się zebranie poświęcone uczczeniu pamięci przewodniczącego Rady Państwa.

W siedzibie Prezydium Rady Narodowej miasta Krakowa na gmachu Pałacu Wielopolskich — flaga państwowa opuszczona do połowy masztu na znak żałoby.

W dziesiątkach obozów harcerskich rozlokowanych na Podhalu odbyły się wieczory tego dnia apele żałobne. Płonęły ogniska wokół których zgromadziła się młodzież harcerska, aby uczcić

pamięć Aleksandra Zawadzkiego.

W świetlicy domu wypoczynkowego „Górnik” koło Myślenic, przebywający tu licznie wczasowicze — górnicy wraz z rodzinami z człowiek polskiej kopalni „Sierśca” oraz goszczący tu górnicy z Czechosłowacji minutą milczenia uczcili pamięć przewodniczącego Rady Państwa.

Górnicy kopalni „Brzeszcze” zanim zjechali pod ziemię do pracy na nocną zmianę zgromadzili się w cechowni na okolicznościowej żałobnej masówce.

W Zakładach im. R. Luksemburg w Warszawie

Z głębokim smutkiem przyjęli wiadomość o zgonie Aleksandra Zawadzkiego załoga Zakładów im. Róży Luksemburg w Warszawie, gdzie Zmarły był członkiem Podstawowej Organizacji Partyjnej. Uczestniczył w zebraniach partyjnych i brał żywy udział w dyskusjach, swym bogatym doświadczeniem służył nie tylko aktywnym partyjnemu lecz całej załodze fabryki.

Po południu, bezpośrednio po komunikacie radiowym, załoga zebrała się w największej hali zakładów, by uczcić pamięć Zmarłego. Zmarły maszynowy, stanął taśmy montażowe. W nastroju powagi i skupienia, z głębokim żalem zebrani wysłuchali wiadomości o śmierci Aleksandra Zawadzkiego. 5-mi-

(A) Dalszy ciąg na str. 2

Pismo prezesa Rady Ministrów

Prezes Rady Ministrów wystosował do ministrów, kierowników urzędów centralnych oraz przewodniczących prezydiów wojewódzkich rad narodowych i rad narodowych miast wyłączonej z województw następujące pismo:

Z powodu śmierci członka Biura Politycznego KC PZPR, przewodniczącego Rady Państwa, przewodniczącego Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu — Aleksandra Zawadzkiego, należy umożliwić społeczeństwu złożenie hołdu pamięci Zmarłego.

W szczególności proszę wszystkich ob. ob. ministrów, kierowników urzędów centralnych i przewodniczących prezydiów wojewódzkich rad narodowych oraz rad narodowych miast wyłączonej z województw:

o spowodowanie umieszczenia na budynkach organów władzy i administracji państwowej, urzędów, jednostek wojskowych, instytucji, szkół, przedsiębiorstw państwowych, organizacji zawodowych, spół-

rewołucjonista i utalentowany organizator.

W międzywojennym dwudziestolecu tow. Zawadzki, jeden z przywódców Związku Młodzieży Komunistycznej, wybitny działacz Komunistycznej Partii Polski, jest organizatorem walki przeciwko sanacyjnemu reżimowi o swobody demokratyczne, o wyzwolenie Polski z jarzma obcego kapitału, o prawo młodzieży do nauki i pracy, o władzę ludu, o socjalizm. Nie zła mały go brutalne prześladowania ani więzienia, w których przebywał przez 11 lat.

W chwili wybuchu wojny znajdował się w sanacyjnym więzieniu w Brześciu nad Bugiem, skąd zawierucha wojenna rzuciła go do Związku Radzieckiego.

dzielczych i innych organizacjach społecznych flagi państwowej opuszczonej do połowy masztu na znak żałoby;

— ob. ministra kultury i sztuki o spowodowanie odwołania wszelkich imprez rozrywkowych z wyjątkiem teatrów i kin od 7 sierpnia 1964 r. do dnia pogrzebu, a w dniu pogrzebu również wszelkich przedstawień teatralnych, seansów kinowych i innych niestosowanych dla powagi tego dnia imprez;

— ob. przewodniczącego Komitetu do spraw Radia i Telewizji o odpowiednią zmianę programów radiowych i telewizyjnych;

— ob. ob. przewodniczących prezydiów WRN (MRN) o wyłożenie w reprezentacyjnej części gmachu Prezydium WRN (MRN) ksiąg przeznaczonych do wpisywania kondolencji przez społeczeństwo, przedstawicieli zakładów pracy i organizacji społecznych.

Pogrzeb Aleksandra Zawadzkiego odbędzie się w Warszawie.

kim sprawie wyzwolenia ojczyzny. Jest jednym z kierowniczych działaczy Związku Patriotów Polskich i jednym z czołowych organizatorów odrodzonego Wojska Polskiego w Związku Radzieckim, pełni wysoką i odpowiedzialną funkcję zastępcy naczelnego dowódcy.

Po wyzwoleniu staje na najważniejszym odcinku walki o odbudowę zniszczonego wojny kraju. Jako pełnomocnik rządu na obszar Śląska, a potem wojewoda, organizuje klasę robotniczą Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego, kieruje pracami nad uruchomieniem kopalni, hut i fabryk tego największego ośrodka przemysłowego.

Tow. Aleksander Zawadzki poświęca się pracy nad odbudową kraju, nad socjalistyczną industrializacją, nad przekształceniem Polski z państwa ubożego i zacofanego gospodarzo — w państwo uprzemysłowione i dysponujące potencjałem ekonomicznym, liczącym się w obozie socjalistycznym i we współczesnym świecie. Partia powierza mu coraz bardziej odpowiedzialne stanowiska. Jest nieprzerwanie członkiem Biura Politycznego Komitetu Centralnego PPR, a potem PZPR, przewodniczącym Cen-

Komunikat prezydiów RN m. Łodzi i WRN

W związku z zgonem Aleksandra Zawadzkiego, prezydium RN m. Łodzi i WRN w Łodzi zawiadamiają, że księgi do wpisywania kondolencji zostały wyłożone w siedzibach prezydiów przy ul. Piotrkowskiej 104, I p. i przy ul. Ogrodowej 15, I p.

Skazani na szfampę?

Meblowe eksperymenty

W popularnym łódzkim „Adasiu” mieści się reprezentacyjny punkt sprzedaży mebli segmentowych projektu architektów Kowalskich i Szlekysa. Producent — Łódzka Fabryka Mebli — odważył się, wspólnie z Woj. Przedsiębiorstwem Handlu Meblami, podjąć walkę z meblową brzydotą.

Nie minął rok, a obok mebli segmentowych pojawiły się i inne typy nowoczesnych sprzętów do małych mieszkań — z Wyszkowa, Goleniowa, Wrocławia i z Zielonej Góry; regały z wmontowanymi tapczanami — fotelami, które można podnieść do góry na dzień tak, aby nie zajmowały miejsca w pokoju, półki — sekretarzyki zastępujące ciężkie bryły biurka, lekkie foteliki i krzesła z poduszkami z plankowych kształtek,

składane stoły i stołki, plastikowe szafy wmontowane w ściany i inne. Minęło jednak trochę czasu zanim niektórzy spośród klientów — zamiast tradycyjnej „sypialki” czy „jadalki”, sięgnęli po szlekystowski regał czy golemiowski baren z sekretarzykiem.

TERAZ KUPUJĄ, ALE...

Okazuje się jednak, że nowoczesność również nie zawsze zapewnia upragnione piękno i wygodę. Bo zamiast tradycyjnego orzechowego kompletu z polyskiem pojawił się „pikassowski” standard z lakierowanymi na różne kolory elementami regałów, sekretarzyków, baroków, drzewce, szaf i szafek. Trzeba mieć naprawdę bardzo wyrobiony gust i duży poczucie piękna, aby z owych drobnych, meblowych zestawów skompletować ładne, mieszkalne wnętrza!

A funkcjonalność tych nowoczesnych mebli? Nie zawsze ich użytkownicy są zadowoleni. W komplecie regałowym projektu Kowalskich tapczanik — łóżko jest twarde i nie przystosowane do układu ciała śpiącego człowieka, (produkcja Łódzkiej Fabryki Mebli). Niektóre „nowoczesne” stoły jadalne kiwają się na wątych i źle wmontowanych nóżkach, „wysiąda” niekiedy tapicerka, zanika matowa politura. Chyba nie o takim wykonaniu myśleli projektanci. Większości tych usterek winni są producenci (najwięcej kar z tytułu złej jakości płać Łódźki „Metalosprzet” z ul. PKWN nr 3 oraz Radom szczańska Spółdzielnia im. 1 Maja), ale są też i przyczyny niezależne od bezpośrednich producentów (np. w przypadku zanikającej małej polityki w segmentach meblowych, co jest spowodowane złym nitrolakierem przysyłanym z Wrocławskiej P-ki Farb i Lakierów).

— Nie jest łatwo handlować nowoczesnymi meblami — mówią nam w dyrekcji łódzkiej WPHM. Mimo to handlować nimi chcą i — trzeba przyznać — robią wiele, aby handel ten rozwijał się coraz szerzej. Po roku lansowania na rynku łódzkim mebli do małych mieszkań sprzedaje się ich już za ponad 2 mln zł miesięcznie.

EKONOMIKA I PERSPEKTYWY

Meble lekkie, segmentowe są nie tylko nakazem mody ale i ekonomiki. Pozwalają na duże oszczędności drewna, jako że podstawowym surowcem używanym przy ich produkcji są surowce prefabrykowane (płyty paździerzowe, laminaty, dykta). Mimo jednak, iż plany finansowe przedsiębiorstw meblowych zostały wraz z wprowadzeniem produkcji nowoczesnych mebli skrupulatnie skorygowane — wśród producentów panuje opinia o nieopłacalności no-

wego, meblowego eksperymentu.

W Łódzkiej Fabryce Mebli również mówi się o dużej stratach, jakie fabryka, rzekomo z tytułu produkcji segmentowych mebli, ponosi. Według wyliczeń fabrycznych straty roczne przy produkcji segmentów meblowych wyniosły 2,5 mln zł. Trudno w tym miejscu orzekać autorytatywnie, jakie były faktyczne przyczyny strat. Czy może nie wynikają one z niewłaściwie sporządzonych kalkulacji kosztów lub nie dość dokładnej kontroli w cyklu produkcji?

Niechże rentownością zajmą się fachowcy.

My zaś występujemy w obronie użytkowników nowoczesnych mebli. Jest rzeczą konieczną dalsza troska producentów nowoczesnych mebli, tak z przemysłu kluczowego jak i terenowego czy spółdzielczego, o należyte wykonanie mebli zgodne nie ze wskazaniami projektantów lub o odpowiednie korygowanie szczegółów tam, gdzie zachodzi tego potrzeba. Również i handel ma jeszcze dużo do zrobienia, zwłaszcza w dziedzinie kultury sprzedaży, umiędzianego zaprezentowania segmentów w całych zestawach. Bo np. w „Adasiu” zestawy tych mebli są zbyt duże, przystosowane raczej do umiędzianych większych lokali niż małych pokoiów mieszkalnych. Za dużo też w tych zestawach sztampy i komponowania według jednego tylko schematu.

K. WYRZ.

Gdy w uczelni zabrakło miejsc...

„...córka moja zdała egzamin na Akademię Medyczną w Łodzi, lecz z braku miejsc nie została przyjęta. Nie tylko ona zresztą, jest wielu jej podobnych. Stało się, trudno. Ale co dalej? Co mają począć ci młodzi ludzie? Obecnie zawisła jakby w powietrzu i nie wiedzą co za sobą zrobić.

Czy już na Akademii Medycznej w stosunku do tych młodych ludzi nie powinny nastąpić jakieś inne propozycje, tym bardziej, że wiadomo, iż będzie tego rodzaju sytuacja. A przecież szkoda czasu i różnie może potoczyć się los tych ludzi. Czy właściciele czynniki w Akademii Medycznej w Łodzi interesowały się napływem kandydatów na akademie medyczne innych miast, aby ewentualnie swoim kandydatom zaproponować zamianę?...”

CO DALEJ — ? maturzysto

Zacytowane fragmenty listu naszego Czytelnika oddają aktualne nastroje dużej grupy młodszych i rodziców. Spróbujmy sprawę wyjaśnić. Liczba tych, którzy zdali egzamin wstępny, a z braku miejsc nie zostali przyjęci na studia, jest w tym roku w Łodzi dość pokaźna. Jak wiadomo, do bram wyższych uczelni dotarło obecnie „czło” powojennego wyżu demograficznego. W związku z tym ilość kandydatów we wszystkich uczelniach była przeciętnie o 50 proc. większa niż w latach poprzednich. Ilość miejsc natomiast nie uległa zwiększeniu.

Córka autora listu jest jedną z 197 osób, które z braku miejsc nie zostały przyjęte na Akademię Medyczną, choć egzamin złożyła z wynikiem pozytywnym. W Uniwersytecie Łódzkim w podobnej sytuacji znalazło się 250 osób, zaś w Politechnice Łódzkiej — 101 osób. W latach poprzednich były w ramach każdej

z uczelni możliwości pewnych „przesunięć”, ponieważ nie wszystkie wydziały cieszyły się równym powodzeniem, a na niektórych wręcz brakowało kandydatów. Obecnie wszystkie wydziały wyczerpały swoje limity przyjęci na pierwszy rok i o żadnych przesunięciach nie mogło być mowy. Sytuacja taka zaistniała nie tylko w Łodzi, ale we wszystkich ośrodkach uniwersyteckich naszego kraju.

Czytelnik nasz słusznie zwraca uwagę, że należało ją wcześniej przewidzieć. Zapytajmy, kto jest do tego powołany? Pierwszym etapem kwalifikowania kandydatów na studia wyższe są szkolne komisje rekrutacyjne. Naczelniciele, w oparciu o obserwacje postępów ucznia i jego zdolności, mogą stwierdzić, do jakiego rodzaju studiów najlepiej nadaje się przyszły maturzysta. Stąd po daniu kandydatowi kierunku się do właściwych uczelni, które nie mają prawa nikogo nie dopuścić do egzaminu (jeśli oczywiście wszystkie formalności zostały dopełnione). Jak stwierdziła w rozmowie z nami prorektor Akademii Medycznej — prof. dr Zofia Jermianowska — wstępna selekcja w szkołach nie została w tym roku przeprowadzona zbyt wnikliwie. Akademia miała niemal dwukrotnie więcej kandydatów niż w roku ubiegłym, przy czym większość w tej „nadwyżce” stanowili uczniowie słabi, którzy w ogóle nie powinni byli próbować swoich sił w trudnym egzaminie konkursowym.

Wróćmy jednak do zasadniczego pytania naszego Czytelnika — co dalej? Pozostaje albo czekać i w przyszłym roku na nowo próbować szczęścia, albo też starać się o przyjęcie do którejś z licznych pomaturalnych szkół zawodowych, bądź nowo powstałych szkół wyższych. Jak nam wiadomo, aktualnie otwiera się dwie wyższe szkoły inżynierskie (Bydgoszcz i Białystok), gdzie wstęp będą mieli w pierwszym rzędzie kandydaci, którzy zdali egzamin w innych uczelniach, a nie zostali przyjęci z braku miejsc.

W Akademii Medycznej, istnieje pewna możliwość dodatkowa. Otóż każdego roku część z tych, którzy zdali, a nie zostali przyjęci, Akademia kieruje na roczny staż pracy fizycznej w swoich klinikach. Po upływie roku dostają się oni na studia bez egzaminu. Do tej pory złożono już 100 takich podań, a miejsce jest 20. I tu więc będzie musiało nastąpić pewna selekcja.

Na łamach naszej gazety wielokrotnie poruszaliśmy kłopoty maturzystów, sprawy w boru dalszej drogi życiowej. Nie są to sprawy łatwe, nie jesteśmy jeszcze w sytuacji, gdy każdy maturzysta ma z góry określone swe przyszłe miejsce pracy lub nauki. Obserwujemy w tym zakresie stałą poprawę, ale nie znaczy to, by w indywidualnych przypadkach ludzie nie stawali wobec nierozwiązalnego dylematu — co dalej? (bz)

Model pomnika M. Curie-Skłodowskiej

Artysta-rzeźbiarz Marian Koniczny, twórca pomnika Bohaterów Warszawy, zakończył już pracę nad wykonaniem modelu rzeźby następnego swego dzieła — pomnika Marii Curie-Skłodowskiej. Pomnik przeznaczony jest dla Uniwersytetu w Lublinie, noszącego imię wielkiej, polskiej uczo-

W Kuźnicy

Do portu w Kuźnicy nie przypływają duże jednostki. Jest on miejscem postoju i schronienia przed sztormami wyłącznie dla kutrów i łodzi. Ale może właśnie dlatego, że mały jest tak chętnie odwiedzany w sezonie przez liczne rzesze turystów i wczasowiczów. Morze i praca na morzu wydają się być tu jakis bliższe, dostępnejsze... CAF — fot. Ukielewski

W swoich wycieczkach do Niagary widywałem Hamilton właściwie tylko z lotu ptaka. Położone głęboko w dolinie jawiło mi się wieczorem w postaci orgii światła i neonów. Po bliższym przyjrzeniu się Hamilton zaskakuje rozczarowaniem. To trzęsienie pod względem liczby mieszkańców miasto zwane jest kanadyjskim Birmingham z uwagi na znaczne skupienie przemysłu tekstylnego i metalowego.

Spacer, który odbyłem z przyjaciółmi pierwszego wieczoru po przybyciu do Hamiltonu, przekonał mnie o innych jeszcze jego walorach. W południowym Ontario, średnie miasta zabudowuje się raczej nisko, stąd uderzające przybysza wrażenie prowincjonalności. Nawet Toronto składa się w większości z takich właśnie niskich domów. Inaczej w Hamiltonie — dominuje tu ciężki kamień i cegła, domy są wysokie i solidne, jak mieszczańska epoka królowej Wiktorii, której pomnik stoi w samym centrum.

Od początku XX wieku miasto zdążyło czterokrotnie wzrosnąć, a przyczyną tego stłowiła w taniej energii elektrycznej, którą dostarczały przemysłowe miejscowości elektryczne wodne. Fakt, że industrializacja Hamiltonu przypadała na koniec ub. stulecia wpłynęła jednak na pewne

niedogodności. W przeciwieństwie do pozostałej części Kanady, gdzie fabryki lokuje się z dala od miasta, tu znalazły się one w centrum, dając utrzymanie mieszkańcom, uprzykrza-

Weekend nad jeziorem (Korespondencja własna z Kanady)

ją trochę samo życie; wjemnie oddziałując na zdrowie.

Choć Hamilton leży w najbardziej zachodnim kącie jeziora Ontario, w miejscu, gdzie zaczyna się tzw. półwysp Niagara, nikt z mieszkańców nie korzysta z dobrodziejstwa tego zbiornika wodnego. Mimo bowiem najbardziej upalnego lata temperatura wody nigdy nie przekracza 16 st. Dlatego Ontario nadaje się jedynie dla amatorów sportu żeglarskiego.

Zwoleni na kąpiel muszą wybrać się do odległego o 60 km jeziora Erie, następnego na trasie wielkich jezior. Zastanawiając się nad najprzyjemniejszym spędzeniem soboty i niedzieli, wybraliśmy te właśnie tra-

se. Podczas przygotowań do jazdy wróciłem uwagę na pokaźną skrzynkę, którą gospodarz załadował do bagażnika. Okazało się, że jest to przemożna łódzka, bardzo uciążliwa

transport „wałowki” i zimnych napojów.

Na liczniku 60 mil na godzinę, w radio natarczywa reklama coca-coli i, oczywiście, Beatles. Mijamy osiedla Indian i pojawiają się pierwsze oznaki zbliżania się do strefy leśnikowej; coraz więcej domów do wynajęcia. W ogromnym skwarze, jak jeniec do wodojemu, docieramy do Port Dover, gdzie mile spędzamy kilka godzin. Kąpiel wywołuje jednak uczucie głodu, czas więc na obiad.

W strojach plażowych jedziemy kilkanaście kilometrów dalej i zatrzymujemy się w samym środku sosnowego lasu. Drewniane stoły i ławy czekają na wycieczkowiczów. Wystar-

czy położyć czysty obrus, wyciągnąć jedzenie i piknik gotów. Nieocenione usługi oddaje teraz przemożna łódzka. Kurczaki, owoce i sok grapefruitowy w zupełności zaspokajają nasze apetyty.

— Nie mogę zrozumieć — mówił do mnie w drodze powrotnej mój znajomy — jak to właściwie w Polsce naprawdę jest. Moi bliscy w kraju często piszą o trudnym życiu, ale mimo to co roku wyjeżdżają na urlop. Przecież to kosztuje!

Mimoходом mój towarzyszył dotknął sprawy niebagatelnej: demokracji, wypoczynku urlopowego w Polsce i jego elitarności w Kanadzie. Wczasy kosztują u nas niewiele i nie zawsze potrafimy docenić łączące się z tym przywileje. Tymczasem na zachodniej półkuli ludzie nie pozwalają sobie co roku na wyjazd urlopowy, robią to tylko osoby naprawdę zamożne. Podróżuje też sporo emigrantów, którzy dochodzą do wniosku, że ucztując przez całe życie pieniądze można już zacząć wydawać.

Natomiast dużą popularnością, dzięki taniości samochodów, cieszą się wyjazdy weekendowe, które jednak — jak twierdzą lekarze — nie mają takiego znaczenia dla regeneracji sił życiowych, jak dłuższy urlop. JAN G. FAŁ

